

Erasmus+

Klimatske promjene i ekosustavi

NASLOV	KLIMATSKE PROMJENE I EKOSUSTAVI
Ključni pojmovi	Ekosustav, stanište, životna zajednica, biloška raznolikost, adaptacija organizama
Opis	<p>Ekosustav (biogeocenoza) (eko- + sustav), prirodna zajednica živih organizama i nežive prirode koji međusobno djeluju na jednome staništu, a izmjena je tvari među njima kružna.</p> <p>Stanište (habitat) je životni prostor, sa životnim uvjetima, u kojem je jedinka živi i na koji je navikla.</p> <p>Životna zajednica (biocenoza) je skup svih organizama koji žive na jednom staništu.</p> <p>Ekosustav = biocenoza + habitat</p> <p>Biološka raznolikost (biodiverzitet) uključuje broj, raznolikost i promjenjivost živih organizama i vrsta u određenom ekosustavu ili na staništu.</p> <p>Prilagodba (adaptacija) organizama odnosi se na strukturne i funkcionalne modifikacije organizama u svrhu njihova djelotvornijega usklađivanja s okolišem ("ne preživljavaju najjači ni najpametniji, preživljavaju najprilagodljiviji na promjene", Darwin).</p> <p>Klimatske promjene povećavaju učestalost i intenzitet ekstremnih vremenskih prilika, a prirodni ekosustavi mogu zaštitu od neželjenih posljedica. Biodiverzitet je ključni resurs prilagodbe na novonastale okolnosti (ublažavanje posljedica, smanjenje šteta i rizika).</p> <p>Uloga šume u zaštiti od klimatskih promjena</p> <p>Šuma se smatra jednom od najznačajnijih biozajednica s nesagledivim utjecajem na ekosustav. Zdrava i biološki raznolika zajednica šume ima povoljan utjecaj na klimu, na agrokulturu, na vode i tlo. Korijenska mreža drveća sprječava učinak razornih bujica i eroziju tla, pročišćuje vodu kroz šumsko tlo i opskrbljuje podzemne vodotoke, pročišćuje zrak, ublažava "učinak staklenika", stvara povoljne uvjete za život i razvoj drugih biozajednica</p>

Erasmus+

	<p>(biozajednica vode, livade...) i zbog svega navedenog – stvara povoljne uvjete za ljudsko zdravlje i život</p> <p>Krčenjem šuma stvara se tlo (habitat) za razvoj livadskih biozajednica.</p> <p>Bicenoza livade je skladna prirodna zajednica koju čine : proizvođači, potrošači i razlagači.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proizvođači hrane na livadi su biljke koje pretvaraju energiju sunca u izomer glukoze (osnova bilo koje organske tvari). Trava je najznačajnija hraniteljica kopnenih zajednica. 2. Potrošači su životinje. Potrošači prvoga reda su biljojedi (insekti, kukci, ptice, puževi, sisavci biljojedi : glodavci, konji, ovce, koze, zečevi...). Potrošači drugoga reda su mesojedi koji se hrane biljojedima (pauci, insekticidne ptice, lisice, kune ...) 3. Razlagači ekosustava su organizmi sposobni za razgradnju organskih ostataka. Obavljaju vrlo važnu funkciju jer čiste sustav i pripremaju ga za obnovu. To su ptice koje se hrane uginulim organizmima (orlovi, vrane...), kukci i ličinke kukaca u razvoju, stonoge, gliste ...
Korisne poveznice	<p>Hrvatski:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.voda.hr/sites/default/files/5._hrvatska_konferencija_o_vodama.compressed.pdf • https://www.hrleksikon.info/definicija/bioloska-raznolikost.html • https://www.hrsome.hr/images/stories/savjetodavna/Publikacije/opcionalne_funkcije.pdf • http://ljesnjak.pfos.hr/~jdanijel/literatura/Ekosustavi/Ekosustavi%20u%20ekoloskom%20bilinogojstvu_II.pdf • https://www.greenfacts.org/en/biodiversity/I-3/1-define-biodiversity.htm • https://www.encyclopedie-environnement.org/vivant/adaptation-organismes-environnement/ • https://www.encyclopedie-environnement.org/sante/epigenome-facteurs-environnementaux/ • https://hr.luciafontaine.com/obrazovanie/89711-ekosistema-lugapotrebiteli-i-komponenty-ekosistemy-luga.html
Poveznice s projektnim aktivnostima	<p>Poveznice:</p> <p>Aktivnosti: Istraživanje posljedica klimatskih promjena u okolišu Reakcije ekosustava na klimatske promjene</p>

Erasmus+

Upoznavanje učenika s klimatskim promjenama

Utjecaj klimatskih promjena na rast srdele

Utjecaj klimatskih promjena na izumiranje pčela

Utjecaj klimatskih promjena na migracije liganja

Probudi se - eko-gradjansko djelovanje u lokalnoj zajednici

Projekti: Pomoc pčelama da prezive klimatske promjene / Očuvanje prirodnih izvora vode u neposrednoj blizini

